

Allahverdi Eminov

(əvvəli ötən şənbə saylarımızda)

Midhət müəllim şairin qolundan yapışdı və:

- Bufətdə çay içək, - dedi. - Yol gəlmisiz. Həmid müəllim rayondan çıxıb, yarım saata buradadır.

Musa Yaqub bu adı ilk dəfəydi eşidirdi.

- Kişiyə niyə əziyyət vermə siz?

- O şəiriyyəti sevəndir, sizin yaradıcılığınızla tanışdır, - deyib qapıya sarı gəldi, özü açdı, biz onun ardınca birinci mərtəbəyə düşdük. Kiçik şirin stol açılmışdı. Havanisə xala təndir çörəyi, pendir, yağ göndərmişdi Tahirəylə. Musa Yaqub pendirdən iştahla yedi.

Məktəblilər kluba toplaşmışdı, qulağıma şeir gəlirdi, şən səslər deyirdi.

Bu ara Midhət müəllim ayağa qalxdı və qapıya yaxınlaşdı.

- Həmid müəllim yuxarıdadır, - dedi və üzrxahlıq eləyib çıxdı. Yubanmadılar. Həmid müəllim salam verib, onu ayaq üstə qarşılayan Musa Yaqubun əlini sıxdı, bağrına basdı. - Xoş gəlmisən, - dedi.

O, bir stəkan çay içdi. Musa Yaqub sürücünü məndən soruşdu, məktəbdədir, - dedim.

- Maraqlı oğlandır, Həmid müəllim, sürücünüz. Bizi rahat gətirdi, buraların hər bir ağacını belə tanıyır. Valeh oldum ona.

- Düz buyurduz, dünyagörüşlüdür. Yumorludur. Həm də məhər ovçudur. Arabir onunla çıxırıq ova.

Təşkilatı iş Çimnaz müəllimə tapşırılmışdı. Şagirdlərini sevəndi, onlar da həmçinin.

O, içəri girib ümumi salam verdi, artıq uşaqların bizi gözlədiyini çatdırdı.

Musa Yaqub onun görüşünə gələnlərə baş əydi, qoşa əlini havada birləşdirib, bir daha şagirdlərə, müəllimlərə təşəkkürünü bildirdi.

Tribunada, yeni sədarətdə Midhət müəllim, Musa Yaqub və Həmid müəllim idi. Yiğıncağı direktor aparırdı. O, qısa "giriş"dən sonra şairin həyatına öləri ekskurs elədi və üzünü Həmid müəllimə çevirdi:

- Sizin sözlünüz? - Müraciətiydi.

Ayağa qalxıb:

- Söz şairindir bu gün. - Nikbin ovqatla deyib əyləşdi.

Musa Yaqub sonra ona xoş gələn bir məqamdan necə qururlandığını gizlətmədi. İri həflərlə yazdığı misraları oxuyub kövrəldiyini dedi:

Bəlkə də borcundan çıxmadım, Vətən, Ömür bahar deyil bir də qayıtsın. Ölsəm də qoynunda qoy ölüm ki, mən Çürüyüm, bir ovuc torpağın artsın!

Ssenarini mən qurmuşdum, əlbəttə, özüm düşündüyüm kimi. Mən əsasən təbiət və məhəbbət motivli şeirlərə üstünlük vermişdim.

Yeniyyətmələr nə qədər təhsilin quru tələblərində ilişib qalacaq, həyata sərbəst baxmayacaq, dəruni hisslərini qapalı saxlayacaq.

Həyata gözüyümü atılacaq, sevgininmi, məhəbbətinmi fəlsəfəsini duymadan, zahiri görkəmə uyaraq ailə quracaqlar. Və bir gün...

Mən auditoriyada bu məsələni bir neçə müəllimimdən açılmasını demişdim. Razılaşmışdılar. Mərhum pedaqoq Abbas İsmayilov - qamətli kişi, qorxmaz insan açıqca bildirmişdi ki, Sovet təsirindən çıxmamışdıq hələ.

Müstəqil və milli şüurumuzu, gənc nəslin hisslərinin tərbiyəsini qurmamışdıq. Dərslərimizdə pedantçılıq ruhu yaşayır. "Ailə" dərsliyimiz vardı, onu da vurub ortadan qovdular.

Bu ötən illərin kiçik bir epizodu idi.

Oxunacaq nümunələrdə ata - valideyn məhəbbəti, sevinməklə yanaşı kədərlənməyi də bacarmaq, müqəddəsliyi aşılamaq motivlərini nəzərdən qaçırmamışdım.

Əlbəttə, ilk şeir sözünü yeniyyətə oğlan üçün nəzərdə saxlamışdım. Adətən, oğlanları qızların kölgəsində tuturlar və adları "əyləncəli, öləri məhəbbətdə" hallandırır. Hətta sinifdən sinfə adlayır. Mən ilk aylardan bu ənənəni duymuşdum. Və ilk sezdiyim Rəşad idi - mən bəlkə hiss eləmişdim. Bu ciddi şagird sevə də bilər, lap Tahirəni də! Belə məhəbbət illərin qanadında yol da gedir, unudulmur. Bəs qovuşmayan bu hisslərin günahkarı kim olur? Rəşad səliqəli geyinmişdi. Saçını daramışdı sağ yana. İri və işıqlı gözələrində yeniyyətə - gəncliyin ilk aylarına qədəm basması duyulurdu. O, boğazını arıtladı, sıxılırdı, az sonra özünü tapdı.

Demə çöldə gülüm, dağda qarımsan, Sevgidə son sözüm, son baharımsan. Sən mənim bir tale günahkarımsan, Daha nə mərhəmət, nə insaf eyle, Çınar kölgəsində yaşəməni kimi Əyil günahını etiraf eyle.

Rəşad bu misraları deyib ara verdi, yenə boğazını arıtladı, üzünü oturanlara tutdu. Məni həyəcan götürmüşdü iki səbəbdən: şeirin arxasını ya unutmuşdur, yada utandığından qəhərlənmişdir. Yanılmışdım, müəllim

Povestdən bir parça

həyəcanım titrəyirdi sinəmdə. O, davam elədi:

... Sənin sevgi yolun. - yolun bozudu, Elə bil ürəyin bulaq buzudu. Təbəssümün gülə çilənmiş sudu - Ondən işıq düşməz mənə bir gile. Sən ki, şəh deyilsən, düş o ləçəkdən Düşüb günahını etiraf eyle.

Alqışlar ürəyimə qızmar günün istiliyini apardı, ruhuma çiləndi. Mən bu mənzərəni özümünki hesab edirdim. Şairə baxdım, o, hələ əl çalırdı. Sıx qapqara saçlarına barmağı ilə toxundu. Görəsən şairin ürəyindən nə keçirdi?

Ssenarilə söz sağ cərgədə oturan qarayanız, girdə sifətli Südəbəyə verildi. Hansı ki, o, fizikanı, riyaziyyəti sinifdə ən yaxşı bilən şagird idi və bu tərifi Çimnaz müəllimədən eşitmişdim. Son üç ayda ədəbiyyat dərslərimdən yaxşı qiymət alırdı. Kitabxanacıdan xəbər aldım ki, bədii kitablar alır. Son oxuduğu kitab Vidadi Babanlının "Vicdan susanda" romanıdır. Bu, sevinirdi məni. Amma söz yerinə düşəndə sinifdə bildirdim ki, hansı birinizin hansı fənnə ciddi marağınız varsa, onun dalısınca gedin. Bədii əsərlər sizin gəngiliyinizi aradan qaldıracaq, nitqiniz səlisləşəcək. Yalnızdan çıxmaz: ötən dərslərimizdə Füzulidən, başqa şairlərdən danışmışdım, poetik misralardakı elmin gizlinlərindən. Mən yanılmamışdım. O, həsrət hissləri bir şeiri əzbərləmişdi:

O qaranquş yuvası ki, soyuyub, O göldə ki, qərib durna uyuyub Könlüm sənin ümidinə çox uyub Apar məni bu ümidin dalınca.

Südəbə şeiri yeniyyətə qəlbindən süzüldüyünü özünün mimi-kası ilə, əlinin hərəkəti ilə əyaniləşdirirdi. Şeirin hansı bənddə qurtaracağını bilmək çətindi. Bəndə şair ayağa qalxdı, o, vəcdə gəlmişdi. Üzünü Südəbəyə tutdu və əlini qaldırdı. Bir kəlmə də irad tutmadan son misraları gümrahcasına dedi:

Sən zirvədə, mən dərinin dibində, Mən payızda, sən bir bahar təbində. Bir ağ yelkən küləklənir dəmində, Apar məni bu ümidin dalınca.

Zala qəribə sükut çökmüşdü, əl çalan yox idi, baxışlar şairə dikilmişdi. O, bu yaşında sevgi günlərinə qayıtmışdı, əhvalı oyanmışdı. Həmid müəllim, Midhət müəllim susmuşdu. Yaş onları da xatirələr dünyasına aparmışdı.

Mən... Mən hələ sevgi yolumda kimisə axtarırdım. Üçüncü şagird Tahirə idi və sonuncu - hələlik. Tahirə şeirin başlığını

demədi. Gözlərim onda idi: ümid təcəssümü olan boyu, uşaq simasını andıran üzü pörtmüşdü. Yeniyyətməlikdən gələn zərflilik onun kədərli gözələrində çırpınırdı. Dodaqlarında hiçqırıq gələnlərdi, amma özünü topla- mağı bacardı:

Torpaqdan silinib izləri itdi, İzində bir körpə addımı bitdi. Dünyada tutduğu zərrə yerini Öz hava payını, öz su payını Biza - insanlara tapşırırdı getdi Ata itirmişəm, atamı...

Qəribə tale. Barmaqları titrəyirdi. Qara dairəylə örtülmüş yeniyyətə gözələrində kölgə yox idi. Bəli, atasız uşaqlar aciz olurlar.

Heyətin üçü də ayağa qalxdı, birinci Həmid müəllim idi, Tahirəyə tərəf gətirdi, üç taxta pilləkəndən düşüb onu qabaqladı, qolları arasına aldı, bir kəlmə də söz demədi, göz yaşları aydın görünürdü. Və öz yerində oturdu, ustufca dəsmalı ilə göz yaşını sildi. Mən öz payıma sarsılmışdım.

Şair özünü saxlaya bilmişdi. Midhət müəllim ayaq üstə sanki donmuşdu. Bu üç insanın ataları dünyasını dəyişmişdi...

Çimnaz müəllimə şeir oxumadı, onu başa düşürdüm, çətin idi, məclis tutmuşdu onu. Müraciətsiz dedi:

- Əziz şeir sevnələr, söz böyük şairimiz Musa Yaqubundur. İlk əl çalan özü oldu, təklənmədi.

Musa Yaqub tribunaya qalxdı, qapqara saçları onun sifətinə nuranilik verirdi. Bundan savayı şairin xoş, mülayim kişi əlamətləri oxunurdu, vicdan sədasını görmək müşkül olmazdı.

- Əziz balalar - ilk sözüne başladı. - Sizdən birçə xahişim var, şeir oxunanda əl çalmayın, elə mənim özümə də. - Gülüm-sündü. Şairlər əvvəl düşündüyünü sonda hissiyata qapılıb unudur, mənə də mümkündür. Görüşə gələnləri bağrıma basıram, dərin sevgilərimi bildirirəm. Xüsusilə, tədbirin təşkilatçılarına. Bu kəndiniz mənim doğulduğum Buynuzdan heç də fərqlənmir, bir bölgədəyik: meşələr, Baba dağı, Irmaqlar. Məni ilhamı bəzən edən təbiətdir, onun yaratdığı möcüzələrdir. Sarıbu-lağa gələndə uşaqlığım, yeniyyətməliyim yadıma düşürdü. Atamın, anamın nigarənçılığı, mənim meşədən salamat qayıtmaq intizarım yadıma düşürdü. Pələng, ayı, canavar bəzən insana hücum edir. Mənə göndərdiyiniz kağız qeydlərinizdə payızı, qarağacını, dağları, daşı daha çox təənnüm etdiyimi yazırsız, haqlı-sız. Şair gördüyünü

və duyduğunu qələmə alır. Nə gizlədim, yol boyunca mənzərələr yaddaşımda misralaşdı, sağlıq olsun, yolum bir də düşərsə, o şeirləri oxuyaram sizlər üçün.

Mən cavanlığımda bir şeir yazmışdım, özümün də ümidim yoxuydu bu misralar seviləcəkmiş. Bəzi misraları yadımda qalıb.

Bu nədir, üfüqə qar düşüb elə, Bir cuna göylərdən asılı qalıb. Girib ünsiyyətə qaranlıq ilə - Dərələr ucalıb, zirvə alçalıb. Kahalar ətrafa qaranlıq ələr, Dağlar çox qəribə olur gecələr.

Son bəndini deyəndə heyrlənmişdim. Şair elə bil daha şeir söyləməyəcəkdi, kövrəlmişdi. Bir qədər fasilə verdi, əlini bayırın mənzərəsinin göz önünə gətirən pəncərəyə uzatdı, dağları görmüşdü şair. Elə bil dağlar şairin onları unutmadığını duy-muşdu: təbiətdə belə sirli möcüzələr olur.

Bir şirin yatışdan gəlir həvəyə, İstəmə mən də bir dincəlib yatım. Bu böyük yuxunun önündə nəse Kiçik yuxusundan utanır adam. Yəqin ki, nəhənglər belə dincələr, Bəlkə də ucalıq belə dincələr... Dağlar çox qəribə olur gecələr!

Şairin özü cılığın şagirdləri sakitliyə çağırırmışdı - o yeniyyətmələr ki, sinifdə şıllaqlıq edir, müəllimin fikrini dağıtmağa çalışır, ərköynlülük edirlər. Şeir onları məst etmişdi.

- Sizlərdən ayrılmaq çətindir. - Musa Yaqub üzünü oxucularına tutdu. - Sizlər təmiz Vətənimizin pak övladları-sız. İnsanı da yaşadan təmizlikdir, ömrünüz uzunlu bu fenomenə sadıq qalın. Son şeirimlə sizlərdən ayrılacam, çətin də olsa. Vaxt keçir...

(ardı var)

Samux rayon Cirdaxan kənd sakini Abdullayeva (Kərimova) Almaz Məhəmməd qızının adına verilmiş JN-159 kod: 50700001 sayılı torpağın mülkiyyətə verilməsinə dair Dövlət Aktı itdiyi üçün etibarsız sayılır.

DİN tərəfindən Süleymanov Qurbət Lülət oğluna verilmiş veteran vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

DƏDRX Gəncə Ərazi İdarəsi tərəfindən İbrahim Eminbəyli küçəsi, 2-ci döngə, ev 6-ya aid Nağıyev Bayram Bayazəli oğlunun adına verilmiş 17.09.1990-cı il tarixli 1219 nömrəli Qeydiyyat vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Təsisçi və baş məsləhətçi: Aqil ABBAS

Baş redaktor:

İradə TUNCAY

Qəzet "Ədalət" qəzetinin bilgisayar mərkəzində yığılıb səhifələnmiş və "Azərbaycan" nəşriyyatında ofset üsulu ilə çap edilmişdir.

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

KAPİTAL Bankın 1 sayılı Nəsimi rayon filialı. kod: 200112 h/h Müxbir hesab: 0137010001994 S.W.I.F.T. BİK: AİIBAZ 2xhesab N: 3807001941100451111 VOEN: 1300456161 İndeks:0107 Qeydiyyat nömrəsi 100

Ünvan: Bakı AZ.1073 Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, "AZƏRBAYCAN" nəşriyyatı, 6-cı mərtəbə. Telefon: 538-05-50, 538-51-31. 534-55-98 Faks: 539-80-26 adaletqezeti@rambler.ru adaletqezeti@mail.ru, adaletqezeti@box.az Qəzetdə "Olaylar" və APA İA-nın məlumatlarından istifadə olunur

Tiraj: 2500

Sifariş: 26

Çapa imzalanmışdır: 22.06.2018

ƏDALƏT •

23 iyun 2018-ci il